

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๐๐.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

.....พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

.....อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, โรงพิมพ์วิญญูณ, ๒๕๓๒.

.....ฎีกาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

.....ปกรณ์วิเสสภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิญญูณ, ๒๕๓๕.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. อรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

(๑) หนังสือ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. คู่มือการจัดทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน. กรุงเทพมหานคร :

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ๒๕๔๔.

เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. (ขอนแก่น : คลังนาวิทยา, ๒๕๔๓).

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. จอมปราชญ์นักการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ชักเชสมิเดีย, ๒๕๔๔.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

๒๕๔๒ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕. กรุงเทพมหานคร :

บ.พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, ๒๕๔๕.

_____.วาระการวิจัยแห่งชาติในภาวะวิกฤติเพื่อฟื้นฟูชาติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๔๒.

_____. คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ป.

จินตนา บุญบงการ. **จริยธรรมทางธุรกิจ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

จำนงค์ อดิวัฒนศักดิ์และคณะ. **หลักสังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๐.

จรรยา วรรณกลีนิทานนท์. **“พุทธธรรมบุญ” แห่งพุทธอาณาจักรไทย**. กรุงเทพมหานคร : พุทธลีลา, ๒๕๕๑.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. **ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมการวิจัยและการพัฒนาบุคคล**. โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๕.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. **สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ**. กรุงเทพมหานคร : วี พรินท์ (๑๕๕๑) จำกัด, ๒๕๕๒.

ชาย โพธิ์สีดาและคณะ. **การศึกษาจิตสำนึกของคนไทยต่อสาธารณะ**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๐.

ชาญชัย อาจิณสมาจาร. **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**, (เอกสารอัดสำเนา).

ณรงค์ บุญเลิศ. **การจัดการองค์การและทรัพยากรมนุษย์ หน่วยที่ ๑๓**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๓.

นเรศวร. มหาวิทยาลัย. **ทักษะชีวิต : จิตสาธารณะ**. นวลละออง แสงสุข จิตสำนึกสาธารณะในเยาวชน : การศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. งานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๒.

นันทนา ธรรมบุศย์. **การพัฒนาตนตามแนวพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : cursภาลาดพร้าว , ๒๕๔๑.

บรรจบ บรรณรุจิ. **อสีติมหาสาวก**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

ประเวศ วะสี และคณะ. **ยุทธศาสตร์แก้วิกฤติชาติ**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, ๒๕๔๒.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.
- _____ .**การพัฒนาที่ยั่งยืน**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๓๗.
- _____ .**คนไทยกับป่า**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๓๗.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.
- _____ .**เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๘.
- _____ .**การสลายความขัดแย้ง สังคมศาสตร์ที่ยังถึงธรรมชาติ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์สวดย, ๒๕๔๘.
- _____ .**ภาวะผู้นำ : ความสำคัญต่อการพัฒนาคน พัฒนาประเทศ**. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๔๖.
- _____ .**กลิ่นสองที่สลายใจธรรม**. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก, ๒๕๓๗.
- _____ .**พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.
- _____ .**พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. นนทบุรี : บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๐.
- _____ .**ชีวิตที่สมบูรณ์**. อ้างในหนังสือที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพ คุณแม่ไต้ตัว แซ่ห่าน จิตสุทธิกากร. นครสวรรค์ : ทิศทางการพิมพ์ นครสวรรค์, ๒๕๕๓.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช) ป.ธ. ๙ ราชบัณฑิต. **พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เลียงเชียง, ๒๕๔๘.
- พุทธทาสภิกขุ. **ความอยู่รอดของประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๔๓.
- _____ .**โอวาทท่านพุทธทาส**. กรุงเทพมหานคร : สุภาพใจ, ๒๕๓๗.
- _____ .**ลักษณะ ๘๐ ประการของพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : อดัมมยดา, ม.ป.ป.
- _____ .**ฟ้าสว่างทางประชาธิปไตย**. กรุงเทพมหานคร : อดัมมยดา, ม.ป.ป.
- _____ .**ชีวิตนี้มีมาสำหรับทำประโยชน์** (ลองแหวกม่านอวิชชาสักนิดเถอะ). กรุงเทพมหานคร : การพิมพ์พระนคร, ๒๕๒๘.
- _____ .**ชุมนุมข้อคิดอิสระ**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : สุภาพใจ, ๒๕๒๐.
- _____ .**เป้าหมายของชีวิตและสังคม**. กรุงเทพมหานคร : สมชายการพิมพ์, ๒๕๒๘.
- _____ .**คู่มือดับทุกข์ (ฉบับสมบูรณ์)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ม.ป.ป.

_____ ความอยู่รอดของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๔๓.

_____ โลกรอดได้ด้วยประชาธิปไตยฉบับมิกสังคมนิยมเผด็จการ. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์ธรรมสภา, ๒๕๓๗.

_____ หัวใจพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา, ๒๕๓๗.

_____ คู่มือมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๔๕.

พระไพศาล วิสาโล. วิธีสังคมไทย ประชาสังคมและวัฒนธรรมชุมชน. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, ๒๕๔๔.

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม สังคม สัจจร. สำนักไทยที่พึงปรารถนา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือน

ตุลาคม, ๒๕๔๓.

_____ สำนักไทยที่ปรารถนา. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย,

๒๕๔๓.

ไพศาล ไกรสิทธิ์. การพัฒนาตน. สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี, ๒๕๔๒.

มัลลิกา มติโก. จิตสำนึกทางสังคมของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

กรุงเทพมหานคร : เจริญดีการพิมพ์, ๒๕๔๑.

ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น

, ๒๕๔๒.

_____ พจนานุกรมศัพท์ศาสนาสาทุก ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. แก้ไขเพิ่มเติม.

กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๘.

วาริญา ภาณุตานนท์ ณ มหาสารคาม. จิตวิทยาพุทธศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. นครปฐม :

โรงพิมพ์หม่อมกุฎราชวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

วรรณสิทธิ ไวทยะเสวี. พระอภิธรรมมัตถสังคหะ ปริเฉทที่ ๑ จิตปรมัตถ์. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. นครปฐม :

มูลนิธิแนบมหานิรันดร์, ๒๕๕๑.

วิศิษฐ์ ชัยสุวรรณ. อภิธรรมโชติกะวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิเผยแผ่พระ-

สัทธรรม, ๒๕๕๐.

วสิน อินทสระ. หลักธรรมอันเป็นหัวใจพระพุทธศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์เมื่อดทราย, ๒๕๔๗.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน). รวมธรรมะ. กรุงเทพมหานคร :

อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๓.

สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร). คัมภีร์วิสุทธิมรรค. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

เสน่ห์ จัยโด้. การจัดการทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ ๗.นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , ๒๕๔๗.

เสถียรพงษ์ วรรณปก. คิดเป็นทำเป็นตามแนวพุทธธรรม. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๑.

(๒) บทความ

คณะทำงานของสวนอุสมมูลนิธิรวบรวมจัดพิมพ์เนื่องในวาระครบ ๕๐ ปี สวนโมกข์. ห้าสิบปีสวน

โมกข์ เมื่อเขาพูดถึงเรา, ม.ป.พ. คอลัมน์ สก๊อปหน้า ๑. เดลินิวส์. ๔ เมษายน ๒๕๕๗.

ไชยา ยัมวิไล. สำนักสาธารณะ. มติชนสุดสัปดาห์. ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๑๓๕๓, ๒๕๕๐.

บทวิทยุรายการ. “รู้ รัก ภาษาไทย” ออกอากาศสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย. เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔.

พระครูปริยัติกิตติธำรง (ทองขาว กิตติธโร). “บทบาทพุทธบัณฑิตที่สังคมพึงประสงค์”. พุทธจักร, ปีที่ ๖๕ ฉบับที่ ๕, พฤษภาคม ๒๕๕๓.

รัฐจวน อินทรกำแหง. ประชาธิปไตยแบบธรรมภิบาลสังคมนิยม ปาจารย์สาร. ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๖ พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๒๘.

วิรุณ ตั้งเจริญ. มสว พลวัต. จดหมายข่าวธรรมาภิบาลมหาวิทยาลัย ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๔๗.

สมพงษ์ สิงหะพล. “ต้องสอนให้เกิดจิตสำนึกใหม่”. สัมภาษณ์. ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒๗ (มิถุนายน – ตุลาคม ๒๕๕๒).

ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. “บทบาทของมหาวิทยาลัยกับการศึกษาเพื่อความเป็นประชาสังคม SAHIL THAILAND JOURNAL”. วารสารวิชาการ. ปีที่ ๕๒ ฉบับที่ ๖๕, มีนาคม ๒๕๕๑.

เอเอฟพี ต่างประเทศ. “ภัยธรรมชาติ ซึ่อไฟเตอร์ซ็อกแรงหลังธรณีไหว”. เดลินิวส์. ๔ เมษายน ๒๕๕๗.

อานันท์ ปันยารชุน. ปาฐกถา สิทธิมนุษยชน และจริยธรรมทางธุรกิจ. (๒๔ ตุลาคม ๑๙๙๘).

(๓) วิทยานิพนธ์

โกศล มีความดี. “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ”.

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๗.

ชาย โพธิ์สิตา และคณะ. “การศึกษาจิตสำนึกของคนไทยต่อสาธารณะสมบัติ : กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร”.งานวิจัย. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๓.

ธรรมนันท์กา แจ่มสว่าง. “ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓”. **ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๗.

บุญทัน ภูบาล. “การใช้วิธีทัศนัละครหุ่นเชิดเป็นตัวแทนเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. สำนักหอสมุดกลาง : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๕.

ประไพพิศ โฮฟารพัฒน์. “กระบวนการเกิดจิตสำนึกสาธารณะของชุมชนบางลำพู”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต** : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

พริยา นิลมาตร. ปัจจัยที่ส่งผลจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๐.

มุกิตา หวังคิด. “การฝึกทักษะการแก้ปัญหาโดยการนำเสนอสถานการณ์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๖”. **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต** : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๗.

เรียม นมรักย์. การวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต** : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๒.

วิทย์พัฒน์ สีหา. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม : **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, ๒๕๔๖.

วิทย์พัฒน์ สีหา. “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสำนึกสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต** : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๑.

หุทัย อาจปฐ. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิตและความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง กับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาศรีปทุม”. **วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

(๔) สื่ออิเล็กทรอนิกส์

“กิจกรรมส่งเสริมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อสังคม”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

http://203.172.205.22/doc2/news_2555/05-may2012/2012-05-16-sungjit-siri.pdf

(๔ มิถุนายน ๒๕๕๑)

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.

สิ่งแวดล้อมในชุมชน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http://web.ku.ac.th/schoolnet/snet6/](http://web.ku.ac.th/schoolnet/snet6/envi5/chum/chum.htm)

[envi5/chum/chum.htm](http://web.ku.ac.th/schoolnet/snet6/envi5/chum/chum.htm) (๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒)

กุลทิพย์ ศาสตร์ระรุจิ. การอนุรักษ์และสิ่งแวดล้อม จิตสำนึกที่ต้องปลูกฝัง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://th4.ilovetranslation.com/8W5uQfjKl=d/> [๑๑ มกราคม ๒๕๕๕].

กลุ่มวิเทศสัมพันธ์/สำนักโฆษก. นายกรัฐมนตรียื่นยันไทยพร้อมร่วมมือกับ-unhcr-ในการให้ความ

ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่เพื่อนมนุษย์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http://www.](http://www.thaigov.go.th/en/governmental/item/70528-)

[thaigov.go.th/en/governmental/item/70528-](http://www.thaigov.go.th/en/governmental/item/70528-) [๕ มีนาคม ๒๕๕๖].

การประกอบการเพื่อสังคม ในการแก้ปัญหาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://www.kriengsak.com/node/37> [๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐].

การพัฒนาตนเอง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://th.jobsdb.com/> [๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๓].

การพัฒนาจิตสำนึกต่อตนเอง แนวทางการพัฒนาที่น่าสนใจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http://cgd-](http://cgd-hrd.blogspot.com/2009/11/blog-post_25.html)

[hrd.blogspot.com/2009/11/blog-post_25.html](http://cgd-hrd.blogspot.com/2009/11/blog-post_25.html) [๒ กันยายน ๒๕๕๔].

การรักษาสาธารณประโยชน์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http://www.trueplookpanya.com/new/](http://www.trueplookpanya.com/new/cms_detail/knowledge/2121-00/)

[cms_detail/knowledge/2121-00/](http://www.trueplookpanya.com/new/cms_detail/knowledge/2121-00/) [๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒].

การแก้ไขปัญหา-โครงการสาธิตกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัว. เล่มที่ ๑๗ / เรื่องที่ ๖ / การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา

: <http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=17&chap=6&page=t17-6-15.htm>

การแก้ไขปัญหาหยาเสพติด. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://bruckline.wordpress.com>. [๒๖ มิถุนายน

๒๕๕๓].

การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย.[ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://blog.eduzones.com/offy/4972?page2>

[=9&page=&page3=](http://blog.eduzones.com/offy/4972?page2)[๑๑มิถุนายน ๒๕๕๓].

กรณีการ ตันประเสริฐ และ คณะ. ปอเต็กตึ๊ง บนเส้นทางประวัติศาสตร์สังคมไทย.

กรุงเทพมหานคร : มติชน ๒๕๔๕. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://th.wikipedia.org/wiki> [๒ สิงหาคม ๒๕๕๖].

- เกาะติดประเด็นร้อน : ข่าวด่วน. ไฟป่าชิลียงลูกกลม ตาย ๑๒ เจ็บกว่า ๕๐๐ ราย. [ออนไลน์]
แหล่งที่มา : [http://breakingnews.nationchannel.com/home/read.php?newsid=718364](http://breakingnews.nationchannel.com/home/read.php?newsid=718364&lang)
&lang [๑๔ เมษายน ๒๕๕๗].
- ข่าวการเมือง. หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. คอลัมน์ : นานาทรรศน์ : แนวทางการพัฒนากฎหมายในการ
ปกป้องสาธารณสุขสมบัติของแผ่นดิน. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : [http://www.ryt9.com/s/](http://www.ryt9.com/s/bmnd/842910)
bmnd/842910 [๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗].
- จดทะเบียนธุรกิจ. รูปแบบองค์กรธุรกิจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http://www.dbd.go.th/ewt_](http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=381&filename=index)
news.php?nid=381&filename=index (๑ ตุลาคม ๒๕๕๖).
- ชาย โพธิ์สีดา. องค์ประกอบของจิตสำนึกสาธารณะ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http://ktbws.](http://ktbws.blogspot.com/2013/08/2542-15-16-3-1.html)
blogspot.com/2013/08/2542-15-16-3-1.html [๖ มิถุนายน ๒๕๕๐].
- ชุดมาส พรหมพะงาพันธุ์. เรื่องสิทธิมนุษยชน : กลไกการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน.
[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.fpps.or.th/news.php?detail=n1054352634.news [๑๒
มิถุนายน ๒๕๕๕].
- เทิดศักดิ์ ไชยสมปาน. ปัญหาการศึกษาไทยและแนวทางแก้ไข. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<http://www.gotoknow.org/posts/409185> [๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐].
- ณัชชา กุลกุลศล. แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกต่อตนเอง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<http://www.vcharkarn.com/vcafe/204100> [๑๔ มกราคม ๒๕๕๖].
- ธีระพร วีระถาวร. การพัฒนาตนเอง ๖ ประการ สู่ความสำเร็จในอนาคต. มติชน. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา:[http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1349758510&grp_id=03](http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1349758510&grp_id=03&catid=03)
&catid=03 [๕ ตุลาคม ๒๕๕๕].
- น.พ.สุรพงษ์ อัมพวันวงษ์. การพัฒนาสติ ปัญญาเด็ก. หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. [ออนไลน์]. แหล่งมา:
<http://www.ryt9.com/s/bmnd/718622>. [๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕].
- นวรินทร์ ตาก้อนทอง. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : จิตสาธารณะ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : Pbm-
Suthep. Blogspot-com/ 2011/07/public-mind.html [๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๗]
- นางสาวอังคินันท์ หัสตินทร์. การประกอบธุรกิจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http://www.l3nr.org/](http://www.l3nr.org/posts/52936)
posts/52936 [๕ มิถุนายน ๒๕๕๖]
- “บิกซีเล็งฟ้องโลดส์ แทรกแซงประกอบธุรกิจ-แข่งขันไม่เป็นธรรม” .ไทยรัฐ. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา : <http://www.thairath.co.th/content/eco/1898078> [๒๘ ก.ค. ๒๕๕๔].
- บุญิกา จันทรเกตุ. การสร้างจิตสำนึกสาธารณะในสังคมไทย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http://www.](http://www.stou.ac.th/study/sumrit/8-54(500)/page1-8-54(500).htm)
stou.ac.th/study/sumrit/8-54(500)/page1-8-54(500).htm [๑ สิงหาคม ๒๕๕๔].

แบบจำลอง (รวมพรหมวิหาร ๔).[ออนไลน์].แหล่งที่มา : <http://pha.narak.com/topic.php?No=06844> [๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗].

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (๓ มี.ค. ๕๑). จิตสำนึกของสังคมไทย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.dhammadjak.net/board/viewtopic.php?t=10062> [๑๖ มีนาคม ๒๕๕๑].

พุทธทาสภิกขุ. โลกอาจรอดได้ แม้เพราะกตัญญูทุกเวที. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.songpak16.com/Budhatas/bdd> [๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒].

พุทธทาสภิกขุ. สาธารณสมบัติ (ทรัพย์สินสมบัติคืออะไร). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://keji.siamganes.com/?p=1915> [๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๖].

พระครูสุนทรธรรมโสภณ ผศ. คุณลักษณะของจิต : การพัฒนาจิต. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.src.ac.th2/web/index.php?option=content&task=view&id=354&Itemid=69> [๑๐ มกราคม ๒๕๕๕].

“พอแล้วรวย”. คมชัดลึก. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.volunteerspirit.org/node/5053> [๒๘ มกราคม ๒๕๕๕].

พินิจศักดิ์ ยืนสุข. ปัญหาความยากจนในสังคมไทย . [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.l3nr.org/posts/336223>. [๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔].

แพง ชิมพงศ์. สังคมผ่านพ้นภัย หากสอนเด็กยุคใหม่ให้มีจิตสำนึกสาธารณะ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.manager.co.th/family/ViewNews.aspx?NewsID=954000012890> [๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔]

อริสา สุขสม. การพัฒนาจิตสำนึกเพื่อชุมชน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.rc.nida.ac.th> [๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔].

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การพัฒนาโครงการบริการชุมชน บทสะท้อนจิตสำนึกสาธารณะเชิงรูปธรรม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.gotoknow.org/posts/498751> [๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕].

วารี หอมอุดม. หลักธรรมสำหรับนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.kroobannok.com/blog/26918> [๒๑ มกราคม ๒๕๕๗].

วิชัย ภูโยธิน และคณะ. การจัดระเบียบสังคม : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.google.co.th/> [๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒].

เวชพล อ่อนละมัย. ชีวิตและวัฒนธรรมไทย : จิตสาธารณะ. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.kasetyaso.ac.th/thai%20culture09.pdf> [๒๐ ก.ค. ๒๕๕๕].

มูลนิธิปวีณา หงสกุล. การทำงานสาธารณประโยชน์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki/> [๒๗ มกราคม ๒๕๕๗].

ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ. ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=5209&filename=index [๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖].

สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม : ข่าวก้าวไป. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.komchadluek.net/detail/20100209/47799/> [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓].

สำนักงาน กศน. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. เอกสารวิชาการลำดับที่ ๓๖/๒๕๕๔. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://www.bangphonua.com/private_folder/e-book/SK31003.pdf [๒ มิถุนายน ๒๕๕๔].

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ๒๕๕๑. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : Pbm- Suthep. Blogspot-com/ 2011/07/public-mind.html [๕ ตุลาคม ๒๕๕๑].

สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์. บทวิเคราะห์ ขบวนการค้ามนุษย์ มหันตภัยมวลมนุษยชาติ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=4065&Key=hotnews> [๒ ตุลาคม ๒๕๕๑].

สาธารณสมบัติของแผ่นดิน.[ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.psland999.com/webboard/index.php?topic=39490> [๘ มีนาคม ๒๕๕๕].

สมพงษ์ สิงหะพล. รูปแบบของจิตสาธารณะ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.learningktbwiset.wordpress.com> [๒๕๔๒].

สมพร เสมอสุข. ปัญหาเสพติดในสังคมไทย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.13nr.org/posts/336902>. [๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔].

สามารถ มั่งส้ง. กฎ กติกา : ที่สังคมต้องทำตาม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.manager.co.th/daily/viewnews.aspx?NewsID=9560000063385> [๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖].

สายสวรรค์ ขยันยิ่ง. ปลุกจิตสาธารณะเพื่อสังคมเข้มแข็ง. หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.saisawankhayanying.com/s-featured/mental-public/> [๑๑ มีนาคม ๒๕๕๐].

เสฐียรพงษ์ วรรณปก. ธรรมะต่ออายุ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.dhammadjak.net/board/viewtopic.php?t=8140> [๑ ตุลาคม ๒๕๔๘].

สสส. สำนักส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และกฎหมายเยาวชน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : nop ๒๕๑๖ @gmail. Com. [http : www.apps.qlf.or.th/member/blog/detail.aspx?id=143](http://www.apps.qlf.or.th/member/blog/detail.aspx?id=143)

[๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕].

ศูนย์เครือข่ายองค์ความรู้สาธารณะด้านการจัดการทุนมนุษย์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.hot-th.com/thread-3805-1-1.html> [๔ มิถุนายน ๒๕๕๐].

ศูนย์เครือข่ายองค์ความรู้สาธารณะด้านการจัดการทุนมนุษย์. **จิตสำนึกสาธารณะ ทุนของมนุษย์ในโลกยุคใหม่.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.Songthang.Com/news-articles/articles/238qq-> [๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒].

อรรถกถา อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต ตติยปัณณาสก์ อรรถกถาอุคคมกัฏฐกสูตรที่ ๓. อรรถกถา พระไตรปิฎก. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://84000.org/tipitaka/attha/attha.php?b=21&i&131> [๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖].

อนันต์ ชั่วญิก. คอลัมน์ : นานาพรรณสนะ: แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกในการปกป้องสาธารณสมบัติของแผ่นดิน. **บ้านเมือง.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.ryt9.com/s/bmnd/842910> [๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓].

อรสา สุขสม. **พัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเพื่อชุมชน.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.rc.Nida.ac.th>

อภินันท์ หัสดิษฐ์. **การประกอบธุรกิจ.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.google.co.th/> [๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔].

อรสา สุขสม. **การพัฒนาจิตสำนึกเพื่อชุมชน.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.rc.nida.ac.Th> [๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔].

อารีนา เลิศแสนพร. **จิตสาธารณะ : มิติการปลูกฝังจิตสำนึกให้นักสวัสดิการสังคมรุ่นใหม่อาจารย์.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://swhcu.net/km/mk-articles/sw-km/184-public-mind.html>. [๒๖ เมษายน ๒๕๕๔].

Pracha Tansaene Dr. **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.drpracha.com/index.php?topic=1014.0> [๘ ธันวาคม ๒๕๕๒].

๒. ภาษาอังกฤษ

Pardun- Johannsen, Kirsten C. **Social Issue Drama and Its Impact on the Social Consciousness of Preadolescent School Children,** (Dissertation : Abstracts International, 65 (4) 2004), P, 1184.

ภาคผนวก

ผนวก ก

แนวคำถาม

๑. สภาพปัญหาการขาดจิตสำนึกสาธารณะในสังคมไทยเป็นอย่างไร?
๒. หลักธรรมที่สำคัญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะมีอะไรบ้าง?
๓. ท่านมีรูปแบบแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการเป็นอย่างไร?
 - ๑) การขาดจิตสำนึกสาธารณะด้านการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์เป็นอย่างไร?
 - ๒) การขาดจิตสำนึกสาธารณะด้านการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างไร?
 - ๓) การขาดจิตสำนึกสาธารณะด้านการดูแลรักษาสมบัติสาธารณะ เป็นอย่างไร?
 - ๔) การขาดจิตสำนึกสาธารณะด้านการประกอบธุรกิจเป็นอย่างไร?
๔. ท่านมีแนวทางการปลูกฝังให้บุคคลมีจิตสำนึกสาธารณะในด้านต่างๆอย่างไรบ้าง?
๕. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเชิงพุทธบูรณาการอย่างไรบ้าง?

ผนวก ข

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา

๑. พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส รศ.ดร. รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโณ ดร. รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒินักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม

๓. นางมิ่งขวัญ วิชารังสฤษฎ์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. นายสุพจน์ โตวิจักษณ์ชัยกุล รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. นายจตุพร บุรุษพัฒน์ อธิบดีกรมส่งเสริมทรัพยากรสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒินักวิชาการด้านการประกอบธุรกิจ

๖. นางสาวผ่องพรรณ เจียรวิริยะพันธ์ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
๗. นายบัณฑิต ตั้งประเสริฐ รองเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)
๘. นายสมควร วัฒนพิทยกุล ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาตลาดประกันภัย
สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒินักวิชาการด้านศาสนสมบัติ

๙. นายนพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๑๐. นางฐิตารถ เมตไตรพันธุ์ ผู้อำนวยการกองจัดการศาสนสมบัติ รักษาารแทน ผู้อำนวยการ
สำนักงานศาสนสมบัติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๑๑. นางสาวประนอม คงพิกุล ผู้อำนวยการกองสำนักงานศาสนสมบัติ สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ผนวก ค

หนังสือขอสัมภาษณ์
ตำแหน่งหนังสือขอสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	พระมหาสุภชัย สุภทฺโท(เป้าทอง)
วัน/เดือน/ปี	วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ ๕๕ บ้านนาเยี่ย ตำบลนาขม อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ๓๓๐๐๐
การศึกษา	พ.ศ.๒๕๒๕ สำเร็จการศึกษา นักธรรมชั้นเอก พ.ศ. ๒๕๓๒ สำเร็จการศึกษาพิเศษครูมัธยม (พ.ม.) พ.ศ.๒๕๓๓ สำเร็จการศึกษาพิเศษครูมัธยมศึกษาการช่าง (พ.ม.ช.) พ.ศ. ๒๕๓๕ สำเร็จการศึกษาศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) พ.ศ. ๒๕๔๓ สำเร็จการศึกษาศึกษาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) พ.ศ. ๒๕๔๘ สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๔๔ เจ้าอาวาสวัดสิงห์ทอง จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๔๔ ครูสอนนักธรรมตรี-เอก วัดสิงห์ทอง จังหวัดอุบลราชธานี - ครูสอนธรรมศึกษา-ศีลธรรมโรงเรียนบ้านไผ่ใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี - ครูสอนศีลธรรมโรงเรียนบ้านนาเยี่ย จังหวัดอำนาจเจริญ - ครูสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม และ ครูสอนโรงเรียนพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์ วัดชัยมงคล จังหวัดบุรีรัมย์ - ครูสอนศีลธรรมโรงเรียนสุขสำราญ จังหวัดบุรีรัมย์ - พ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๔๕ ครูสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดป่าเรไร จังหวัด ร้อยเอ็ด - พ.ศ. ๒๕๕๕ ศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยคุุณิปบัณฑิต อุปสมบท พ.ศ. ๒๕๒๗ ปีที่เข้าศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่อยู่ปัจจุบัน วัดอภัยทายาราม ถนนราชวิถี แขวงพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐ -โทร. ๐๘๔๗๘๕๓๘๖๖

